

Kurs i korn og
kraftfôrpolitikk
7.11.2017

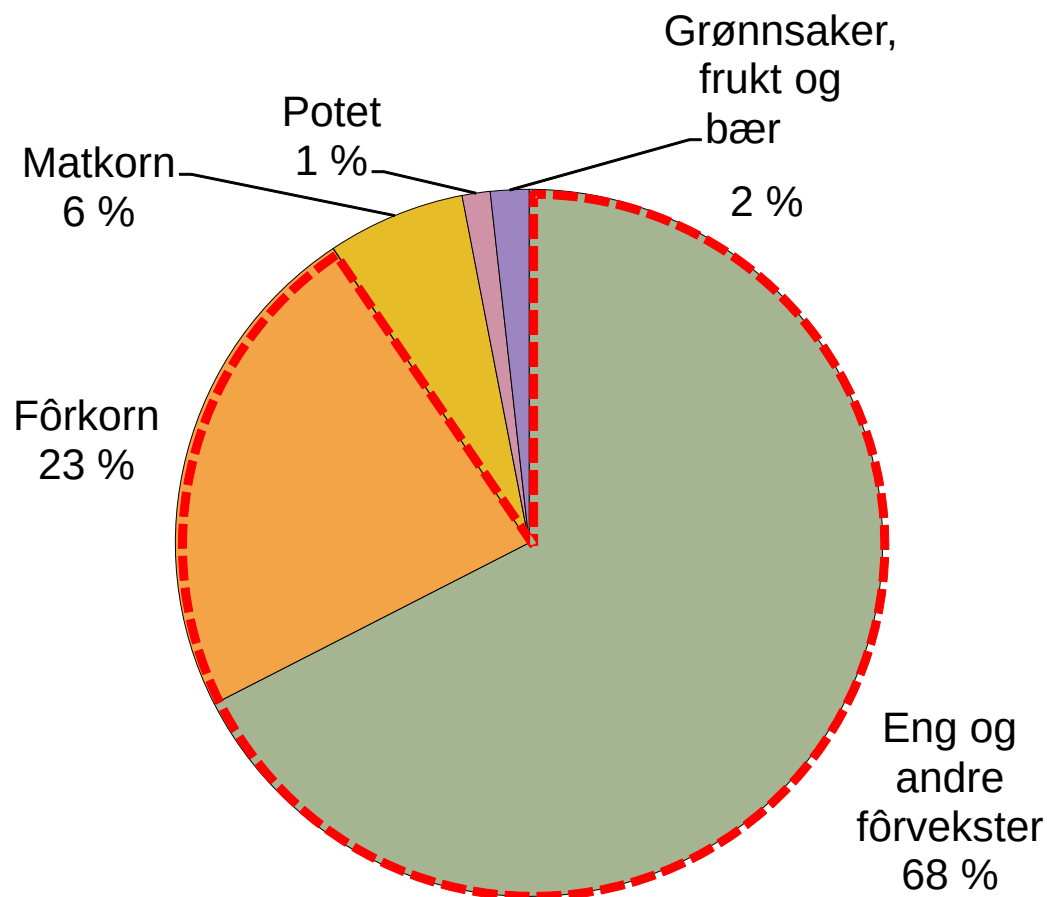
*Korn og
kraftfôrpolitikken –
fundamentet for å
bruke hele landet*

Levende opptatt av det

Felleskjøpet

Jordbruksarealet i Norge blir brukt til fôrproduksjon

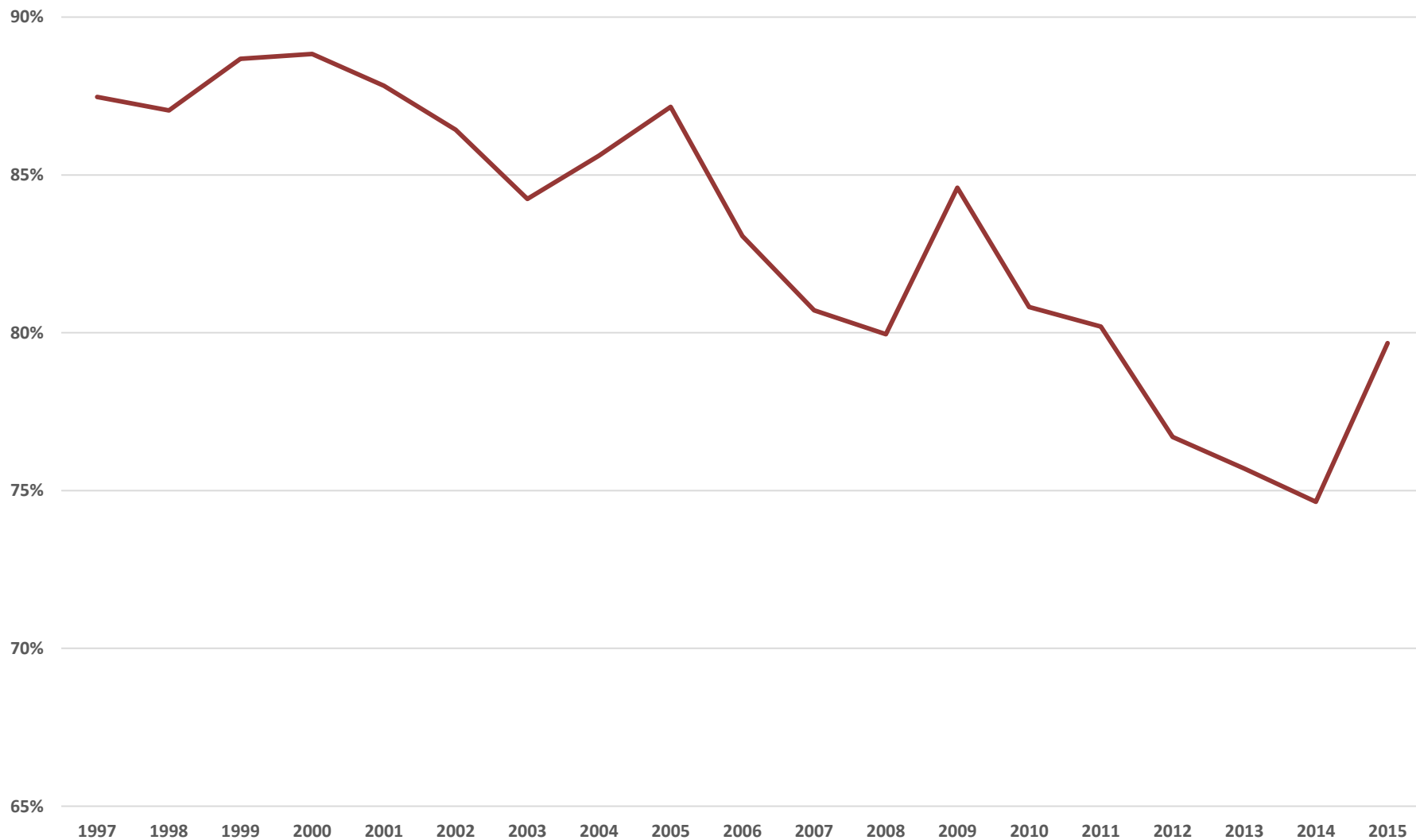

Kilde: SSB

**Kornområdene og distriktene
har felles interesser og er
gjensidig avhengig av
hverandre**

Andel norsk fôr

Kilde: Budsjettnemnda

Levende opptatt av det

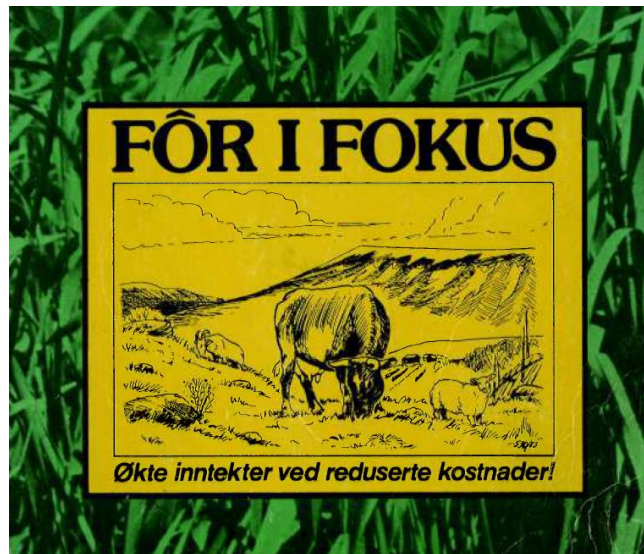

Mindre norske ressurser i norsk matproduksjon

- Hvilke ressurser?
- Hvorfor?
- Kan det endres?
- Kan vi bli selvforsynt?
- Hva er rett medisin?

Ny utfordring eller gammel nytt??

FÔR I FOKUS

Bak FÔR I FOKUS står organisasjonene, veiledningstjenesten og myndighetene. Bakgrunnen for aksjonen er overproduksjonen av husdyrprodukter og endringer i Jordbruksavtalen som følge av den.

Inntektsøkning gjennom større produksjon er stengt. Nå må den i hovedsak oppnås ved reduserte kostnader.

Blant de variable kostnadene dominerer fôrkostnadene. Egen fôrandel vil også få betydning for mjølkekvoten. Fôrdyrkingen må derfor vies større oppmerksomhet.

Studietilbudet skal gi grunnlag for den enkelte, sammen med yrkesbrødre, å få analysert og drøftet både den generelle situasjon og egne forhold. Studieboka behandler også systemet med egen fôrandel, som er helt nytt og et viktig tillegg til toprisordningen.

LA FRAMGANG I FÔRPRODUKSJONEN BLI 80-ÅRAS UTFORDRING!

Lykke til!

Avkorting av basiskvote i to-prisordningen ved for låg egen fôrandel

Liten egen fôrandel vil redusere basiskvoten fra 1985.

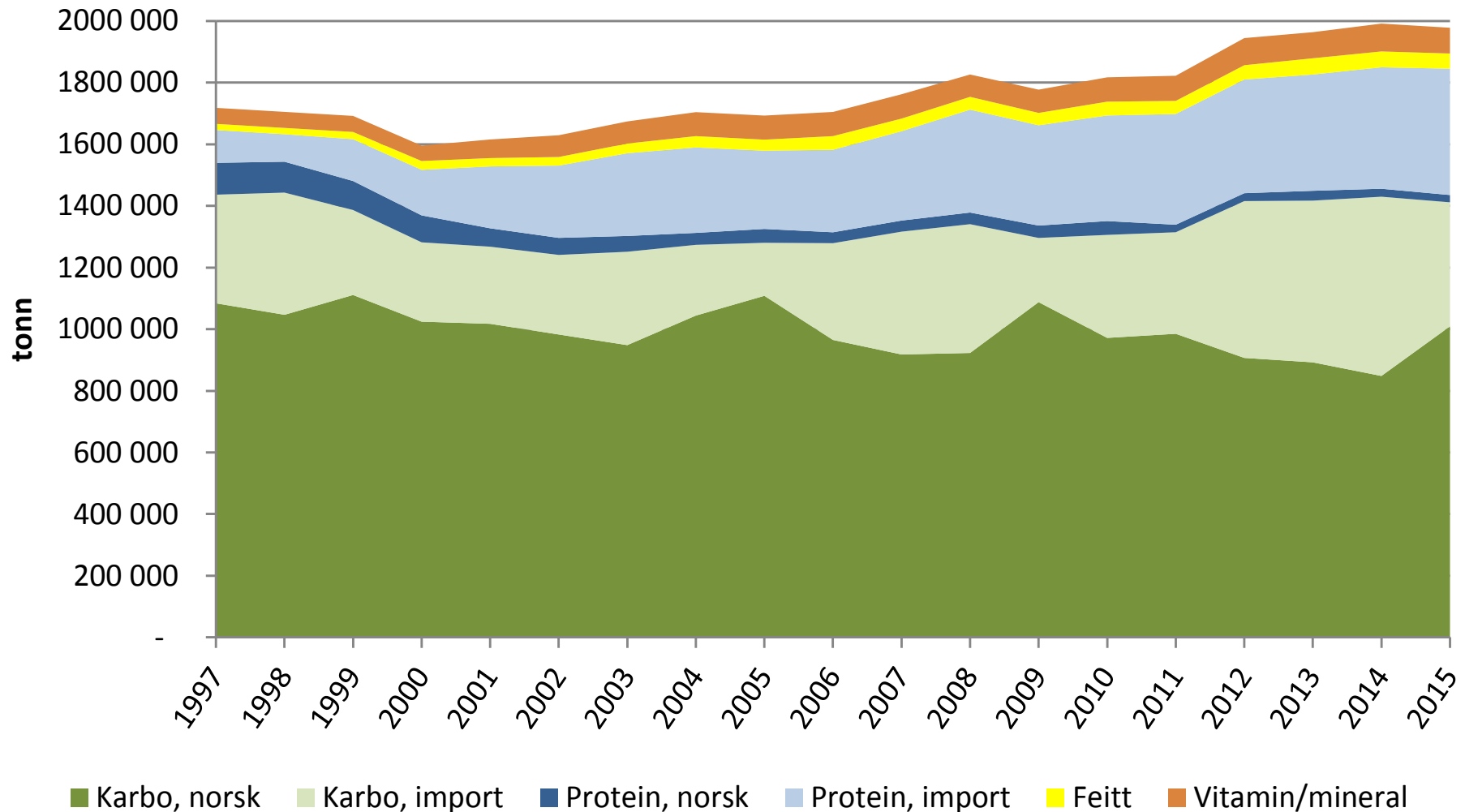
Avtalepartene i jordbruket har vedtatt å videreføre to-prisordningen for mjølk i 1984. Det er videre gjort vedtak om at fra 1985 skal låg egen fôrandel nyttes til å avkorte den produksjon som teller med ved beregning av basiskvote.

Levende opptatt av det

Felleskjøpet

Bruken av råvaregrupper i kraftfôr

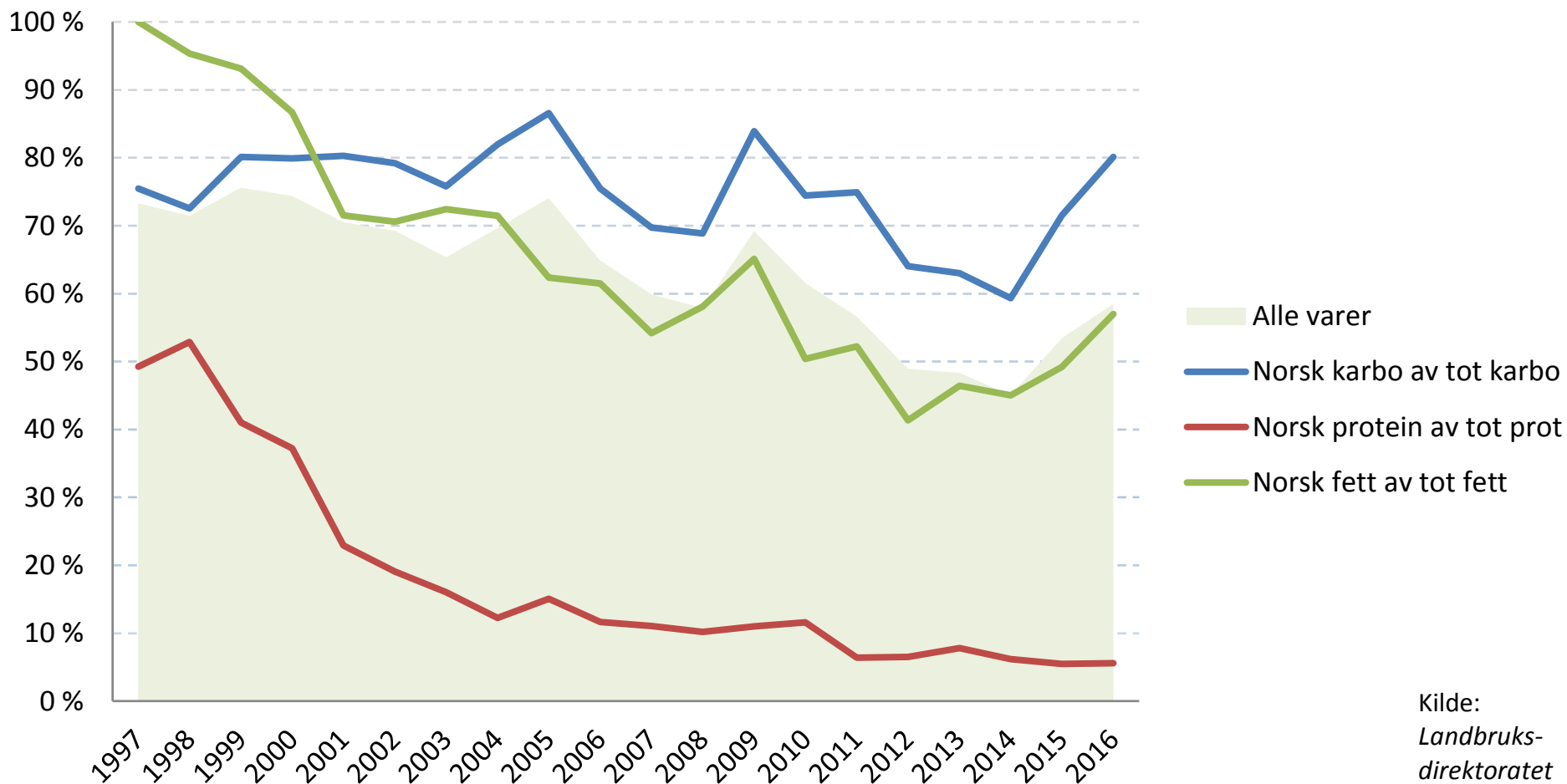

Kilde: Landbruksdirektoratet

Levende opptatt av det

Andel norsk vare av hovudgrupper råvarer til kraftfôrproduksjon

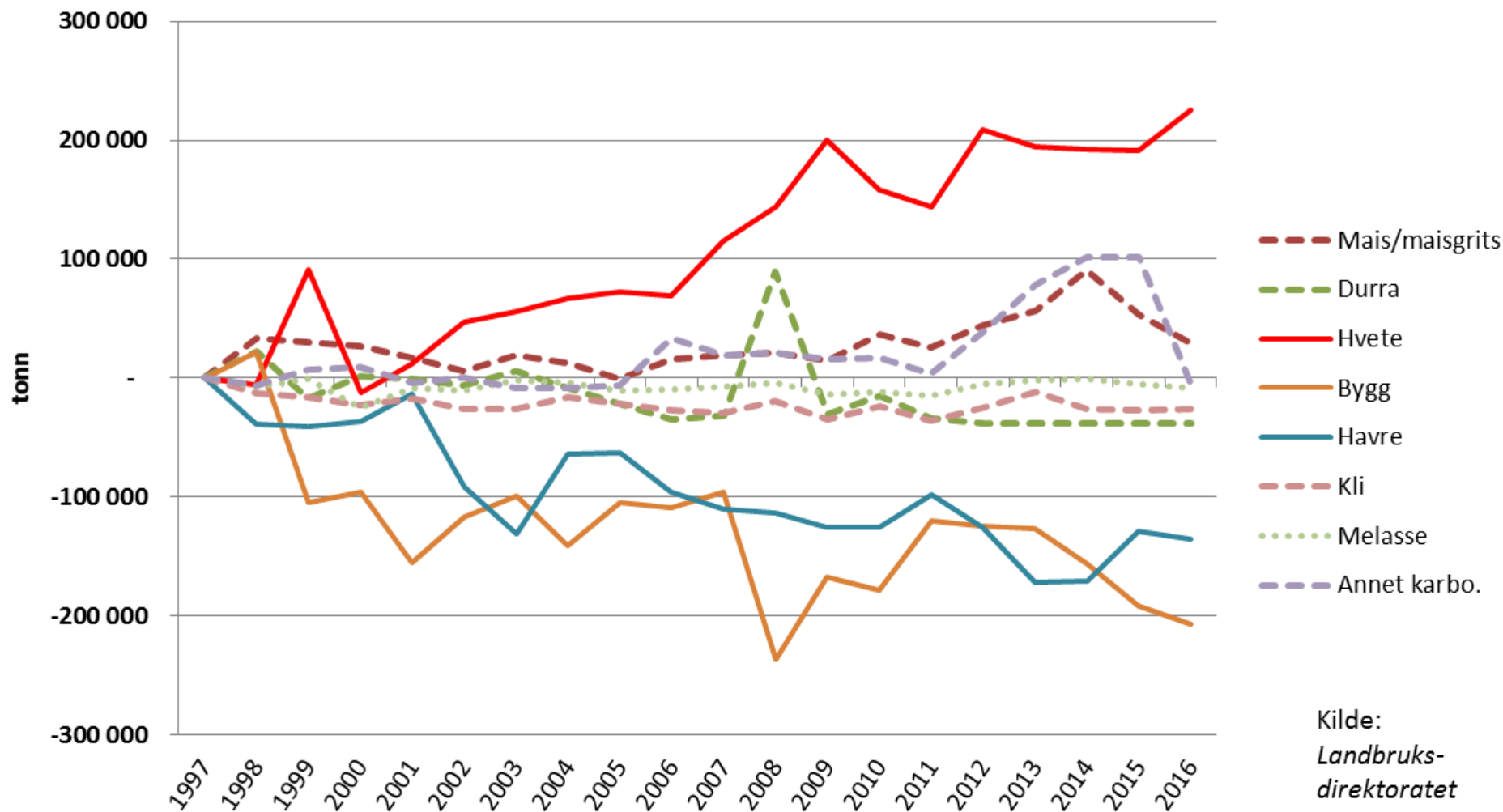

Kilde:
Landbruks-
direktoratet

Levende opptatt av det

Endringer i forbruk av ulike karbohydratråvarer frå 1997

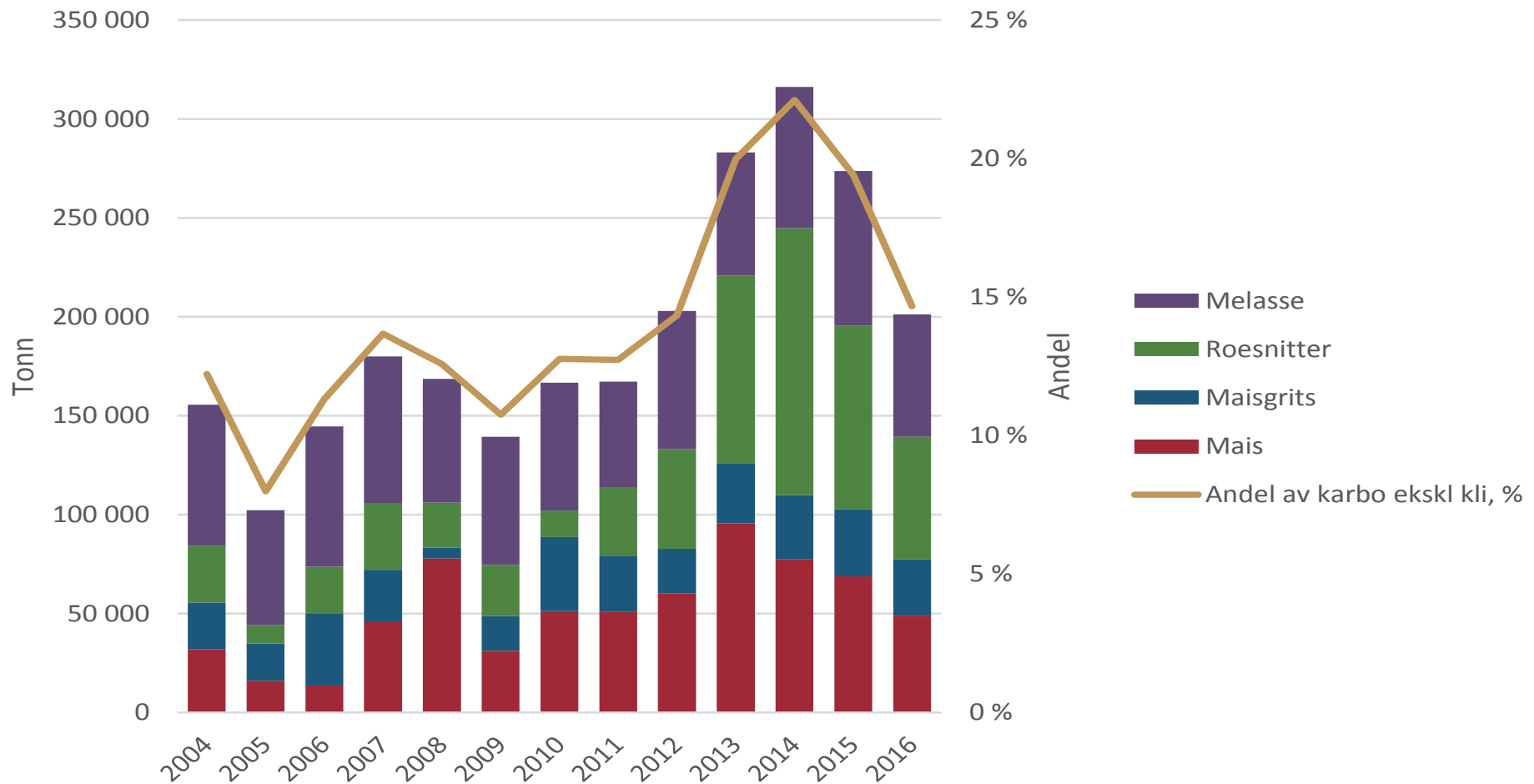
Levende opptatt av det

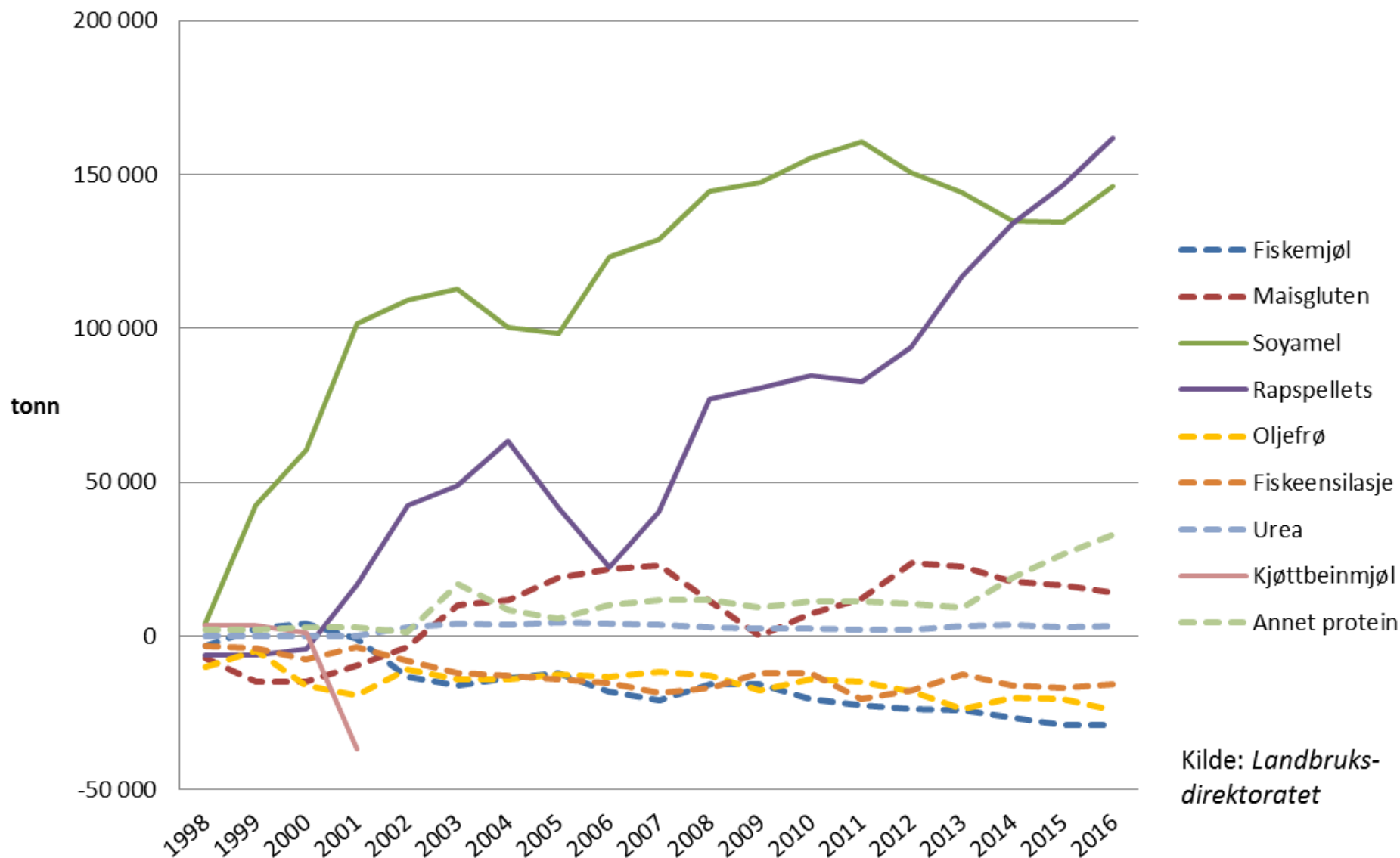
Felleskjøpet

Behovet for import av karbohydratråvarer har økt kraftig

Import av viktige karboråvarer pr år

Endring i forbruket av ulike proteinråvarer fra 1997

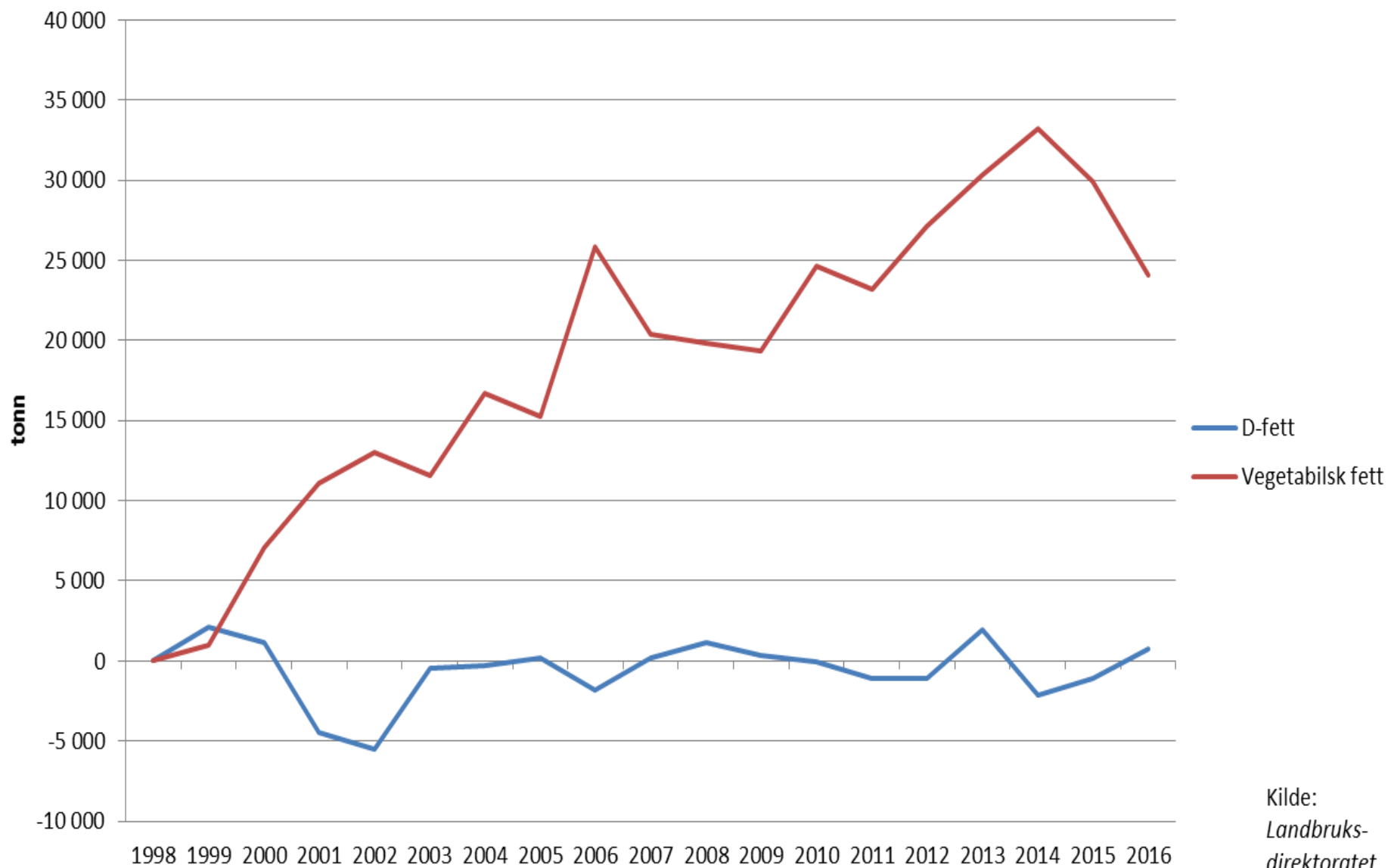
Kilde: Landbruksdirektoratet

Levende opptatt av det

Felleskjøpet

Endring i bruken av feittråvarer siden 1998

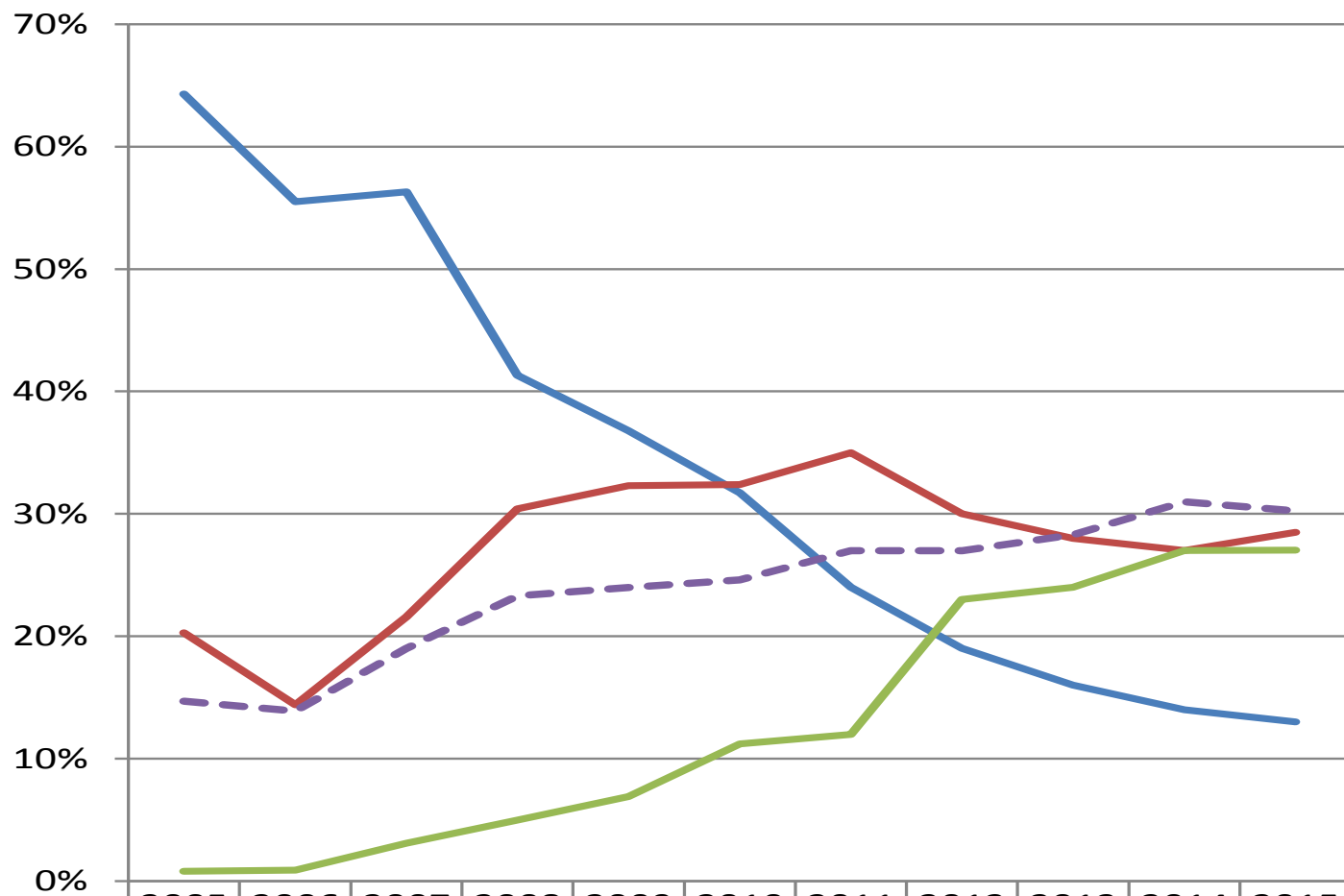
Kilde:
Landbruks-
direktoratet

Levende opptatt av det

Felleskjøpet

Utvikling i sal av ulike typer drøvtyggarfôr

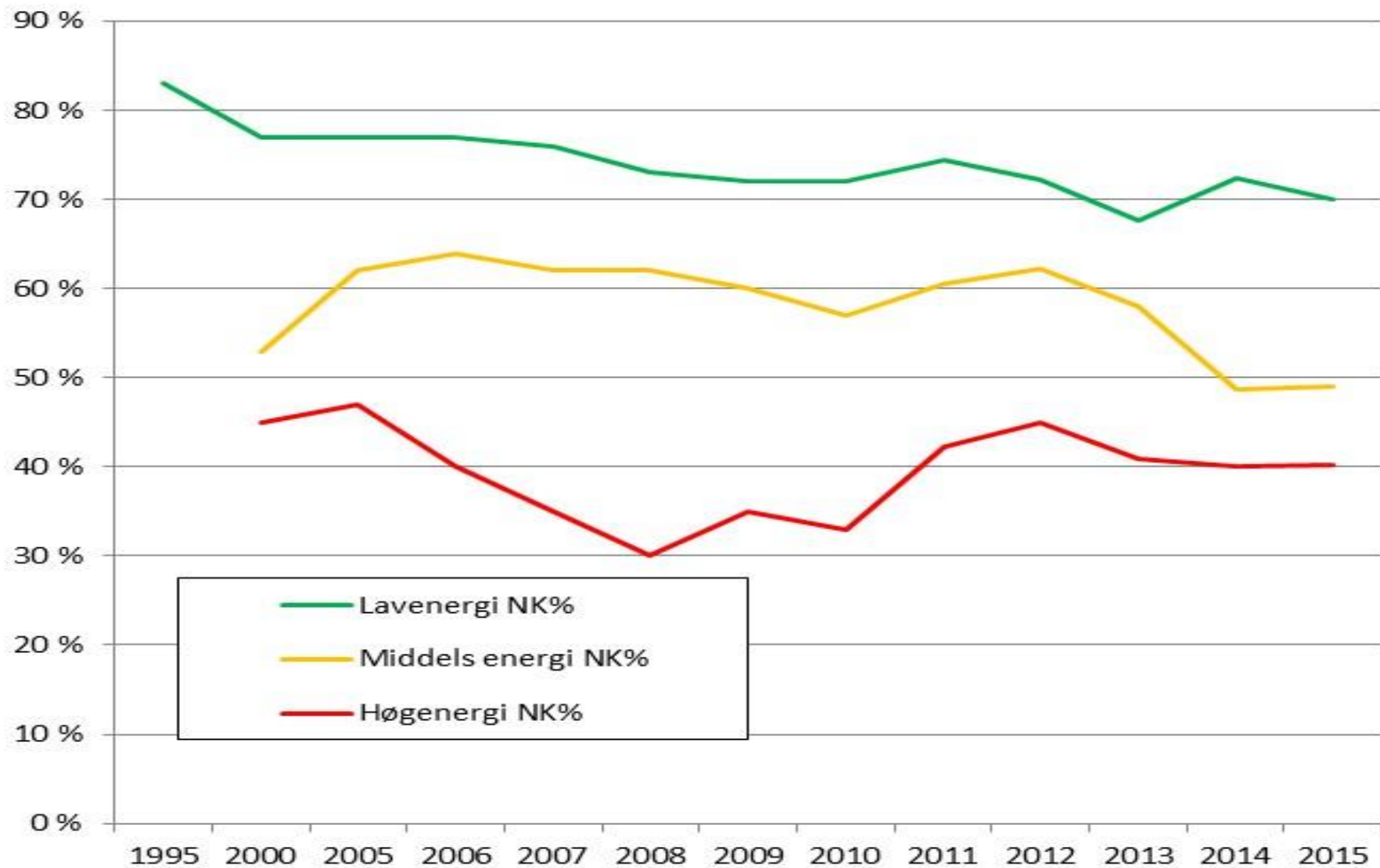

Lavenergi	64 %	56 %	56 %	41 %	37 %	32 %	24 %	19 %	16 %	14 %	13 %
Middels energi	20 %	14 %	22 %	30 %	32 %	32 %	35 %	30 %	28 %	27 %	29 %
Høgenergi	1 %	1 %	3 %	5 %	7 %	11 %	12 %	23 %	24 %	27 %	27 %
Anna drøvtyggarfôr	15 %	14 %	19 %	23 %	24 %	25 %	27 %	27 %	28 %	31 %	30 %

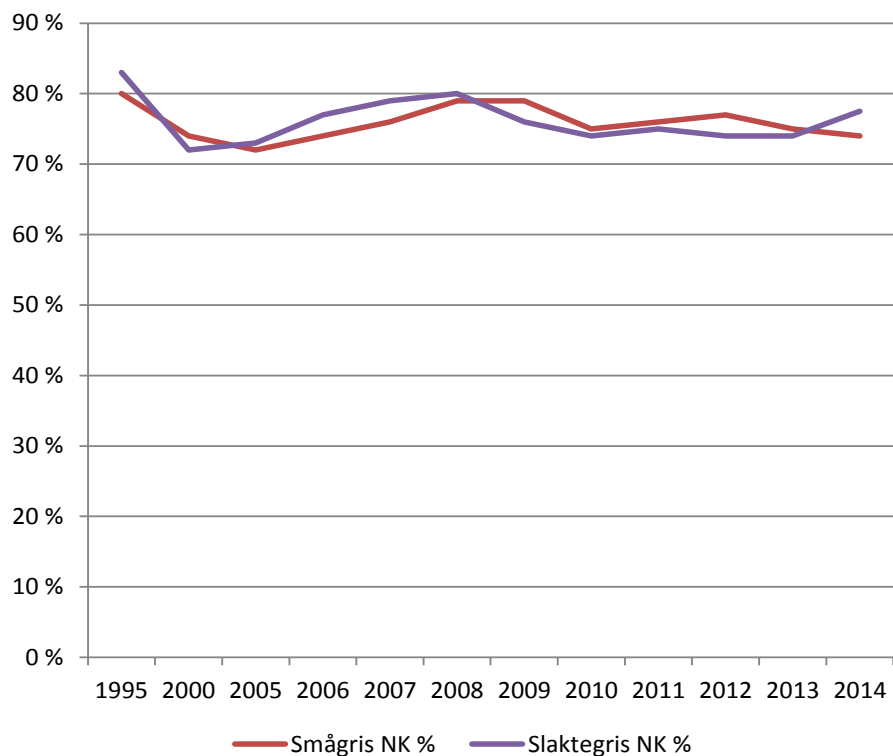
Levende opptatt av det

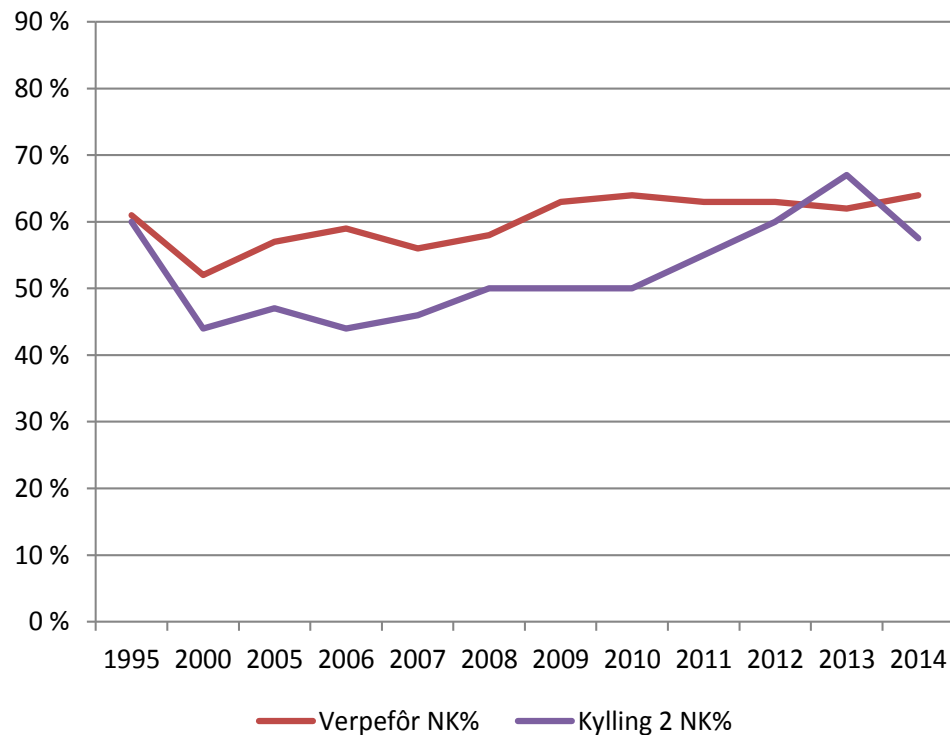
Drøvtyggarfôr - andel norsk korn

Svinefôr - andel norsk korn

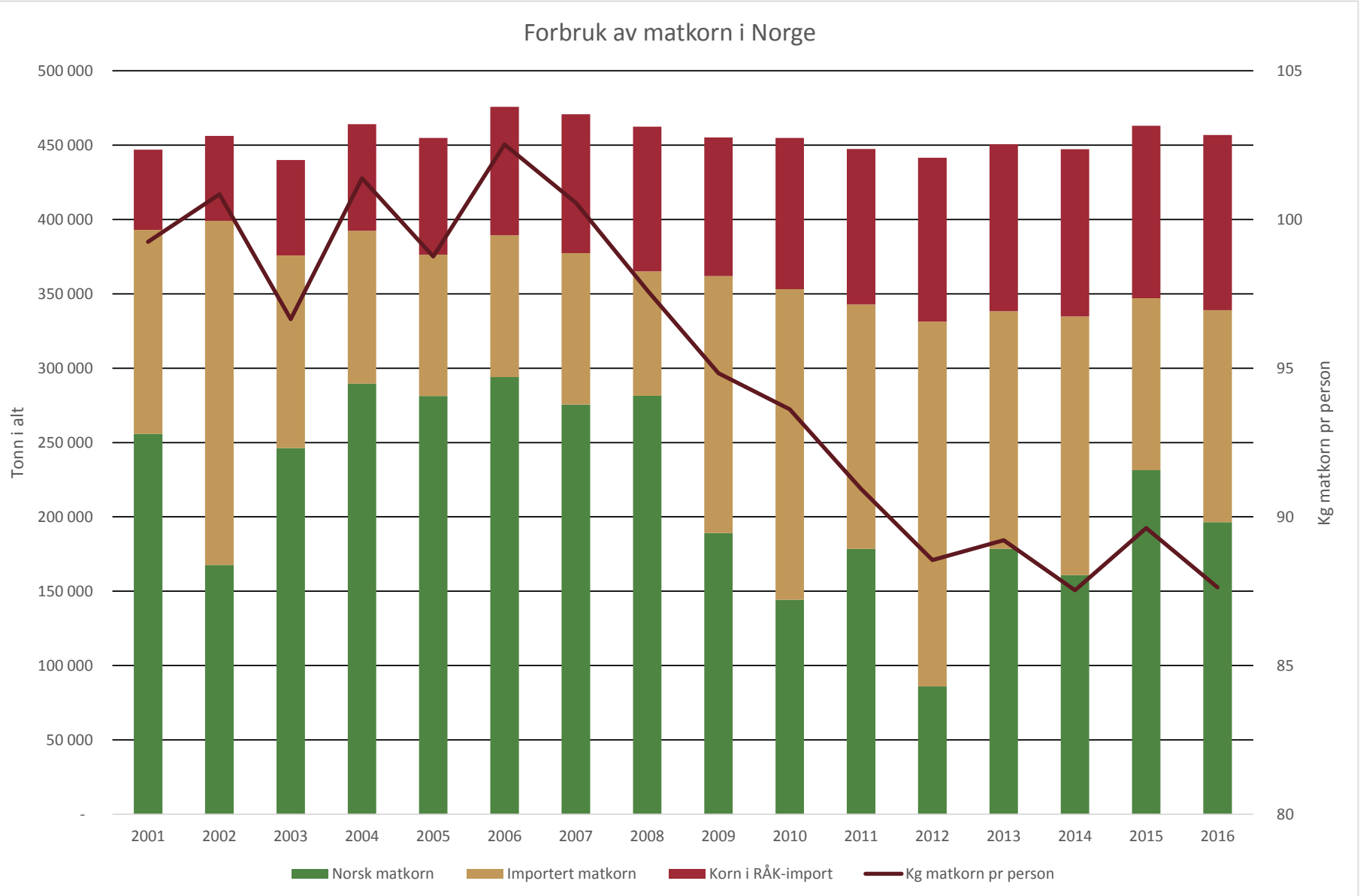
Fjørrefôr - andel norsk korn

En husdyrproduksjon med stadig høyere krav til effektivitet stiller nye krav til kraftfôrråvarer

- Spørsmålet er; klarer ikke kraftforindustrien lenger å produsere et tilfredsstillende kraftfôr med en norskandel på 85 % i karbohydrat i fôret?
 - Økt ytelse pr. ku har økt behovet for nye karbohydratråvarer, mellom annet roesnitter
 - Økt produksjon av fjørfekjøtt drar også opp behovet for import
- Industrien ønsker å dekke etterspørselen etter ulike kraftforvarianter
- I sum er dette i ferd med å snevre inn rommet for bruken av norsk korn på en måte som kan virke i mot målet om økt matproduksjon basert på landets egne råvareressurser

Norsk matkornforbruk fordelt etter opprinnelse

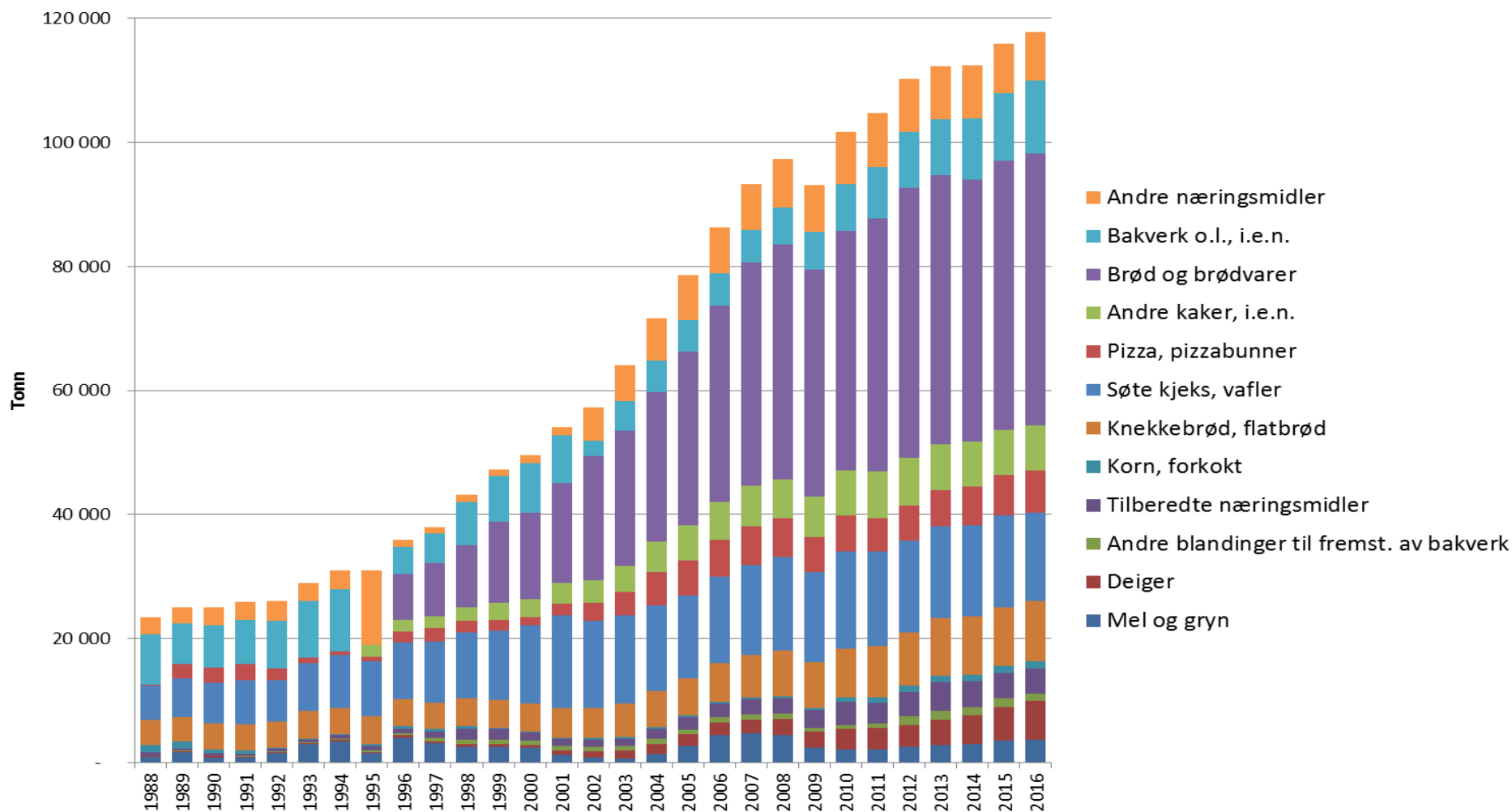

Levende opptatt av det

RÅK-importen utgjør nå 25% av matkornforbruket

Estimert korninnhold i RÅK-import og mjøl

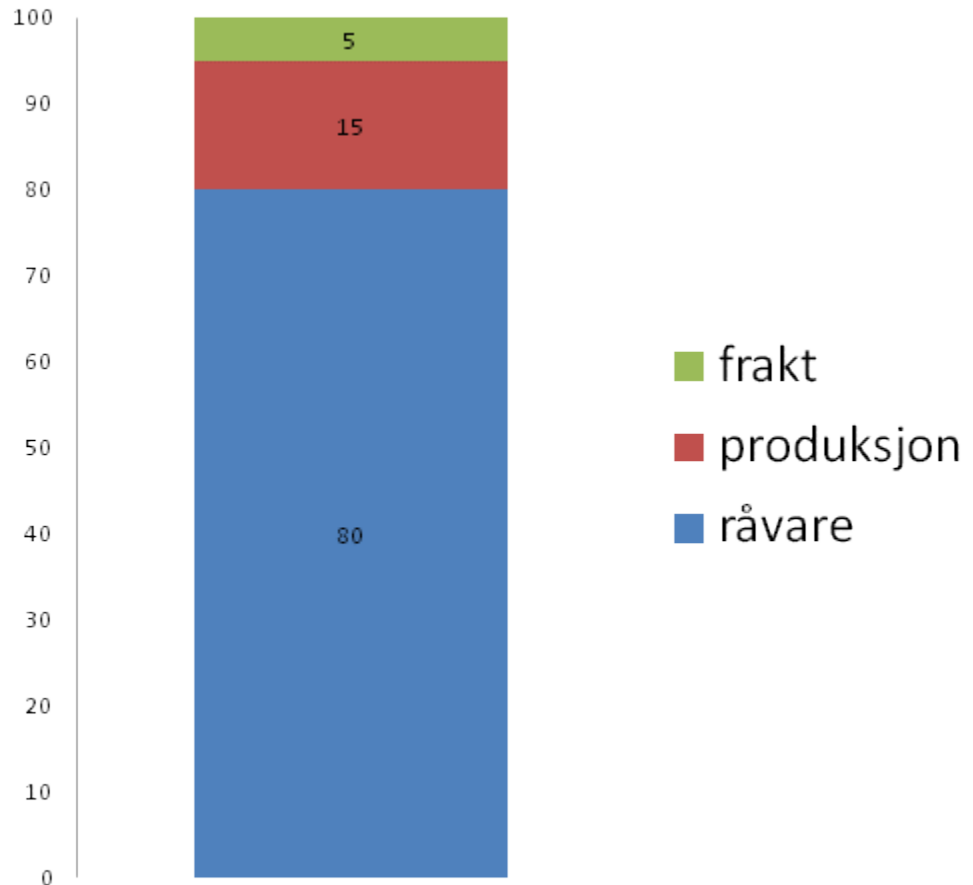
Levende opptatt av det

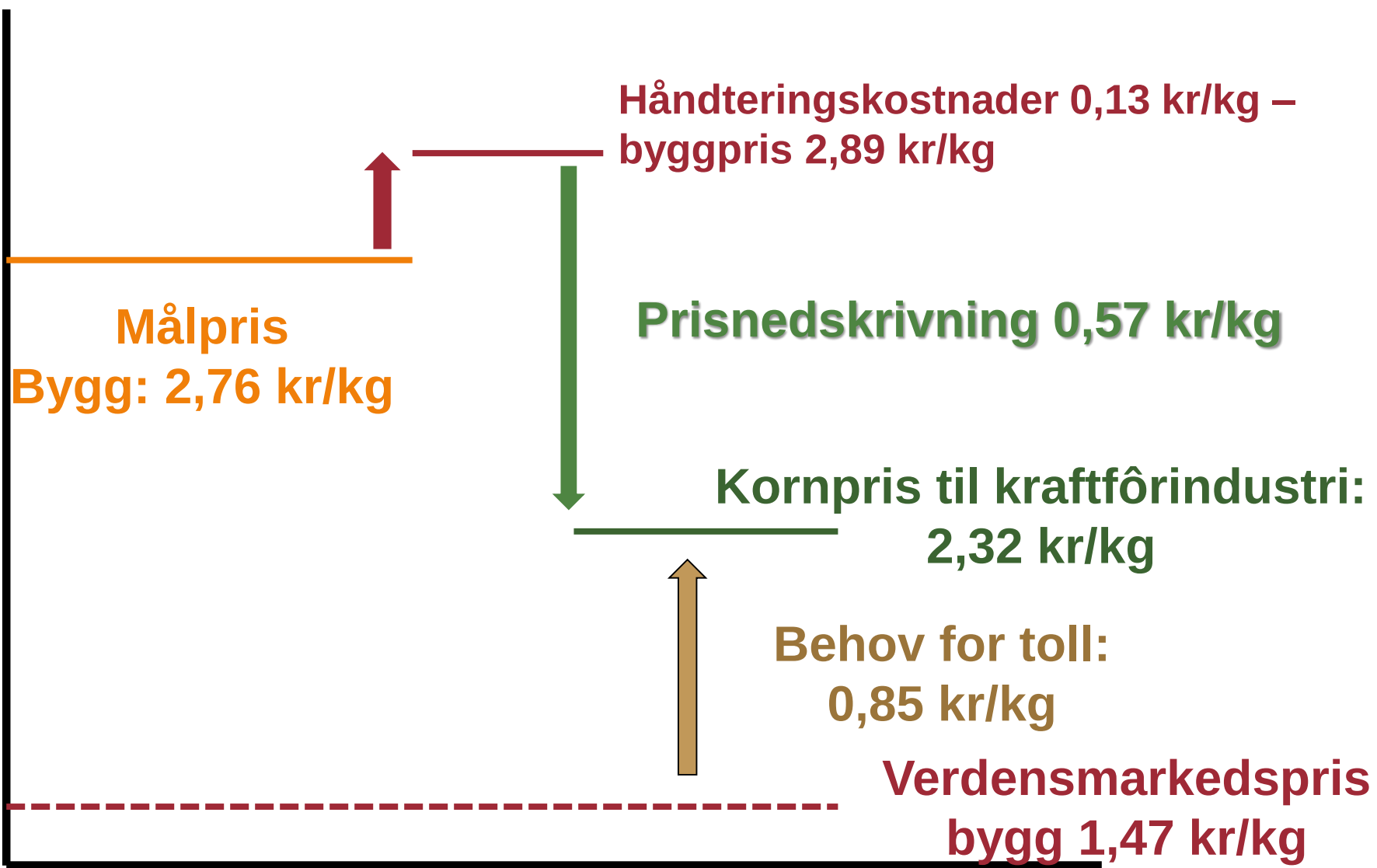

Felleskjøpet

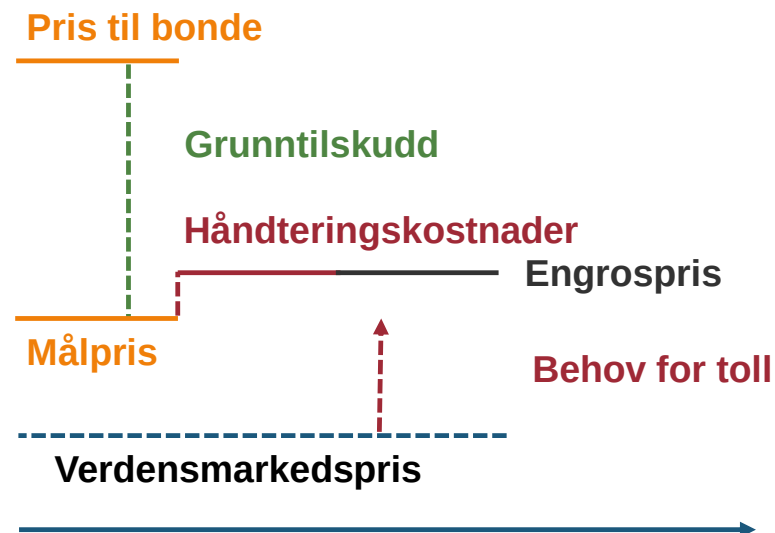
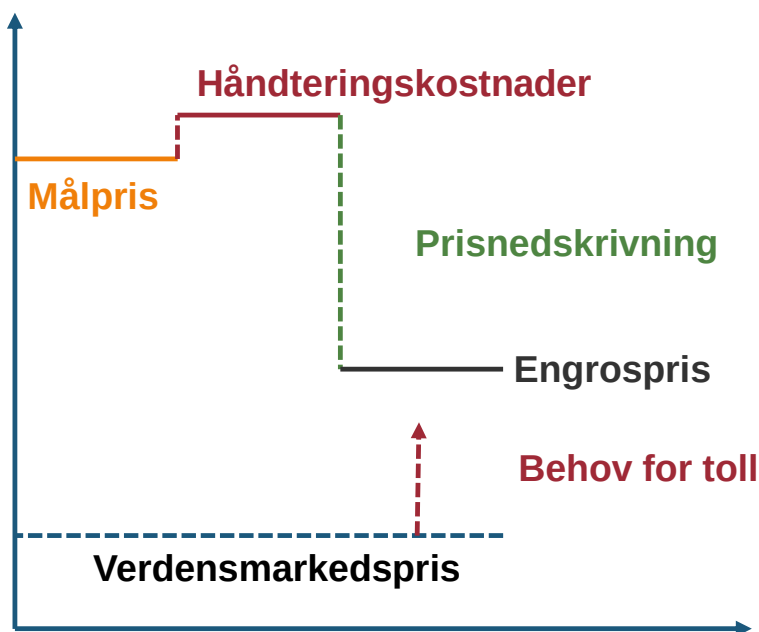
Oppbygging av kraftfôrpris

- Ca **5-10%%** er **frakt**
- Ca **15 %** er **produksjon-, salgs- kapitalkostander**
- Ca **80 %** er **råvare**

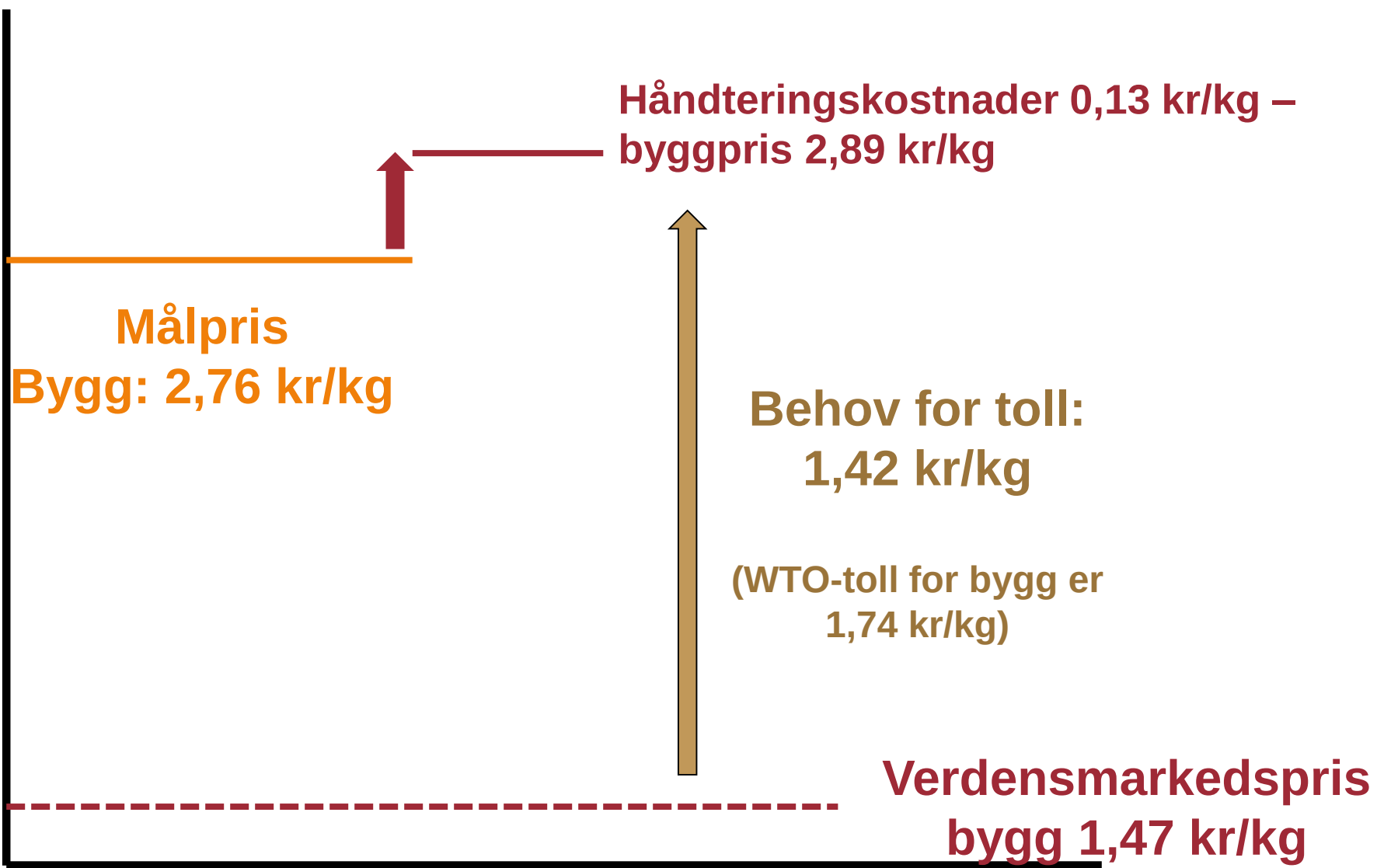
Likt budsjettbehov for PNS og grunntilskudd, stor forskjell i byråkrati

Med andre ord:

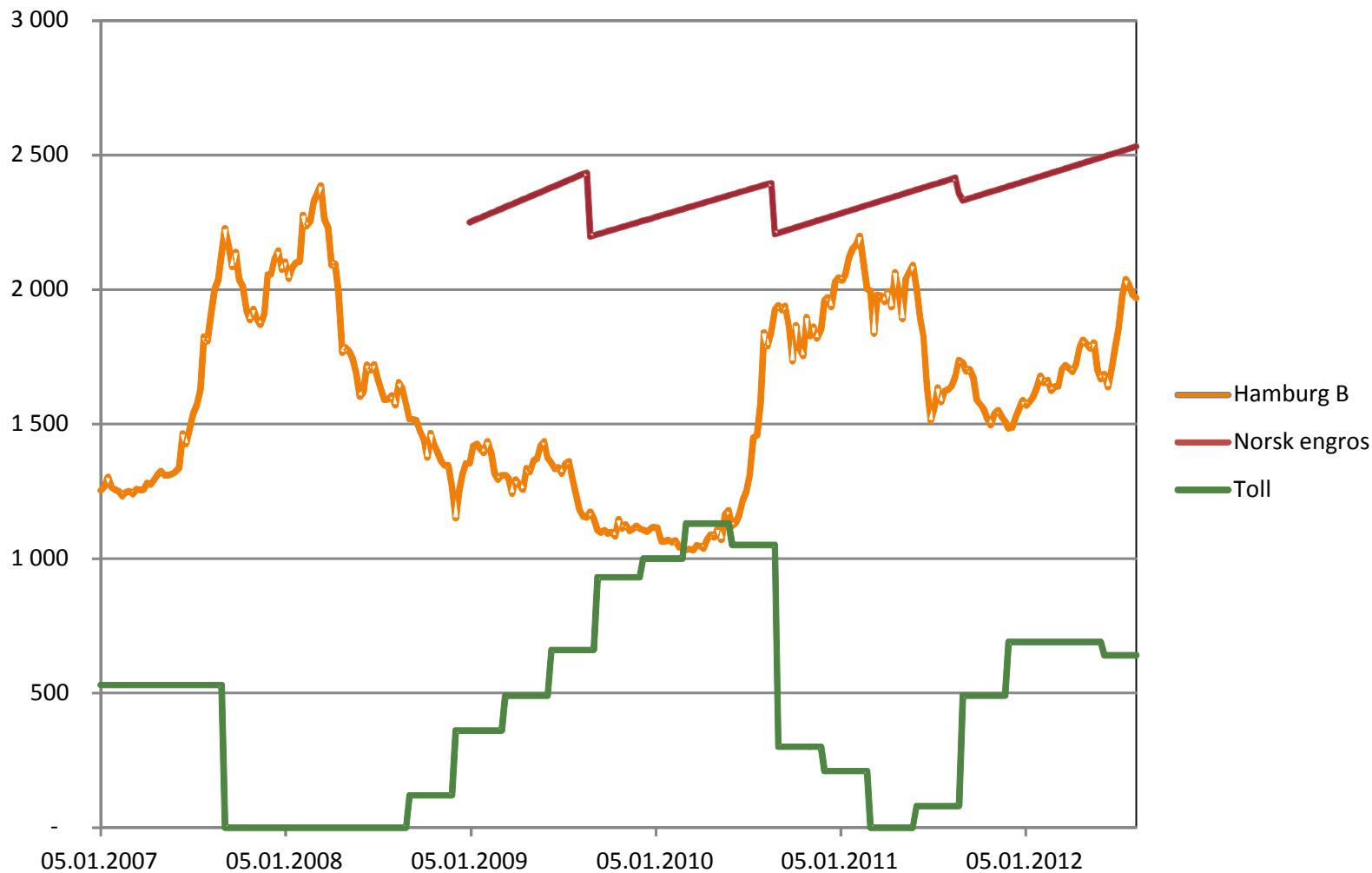
10 øre i prisnedskrivning gir 20 øre i reduserte kostnader fordi kostnaden både på det norske kornet og de importerte råvarene reduseres!

I dag bruker vi ca 4 % av budsjettmidlene i jordbruksavtalen til prisnedskrivning som reduserer kostnadene med om lag 1 milliard kroner

Administrerte tollsatser hver 3. måned

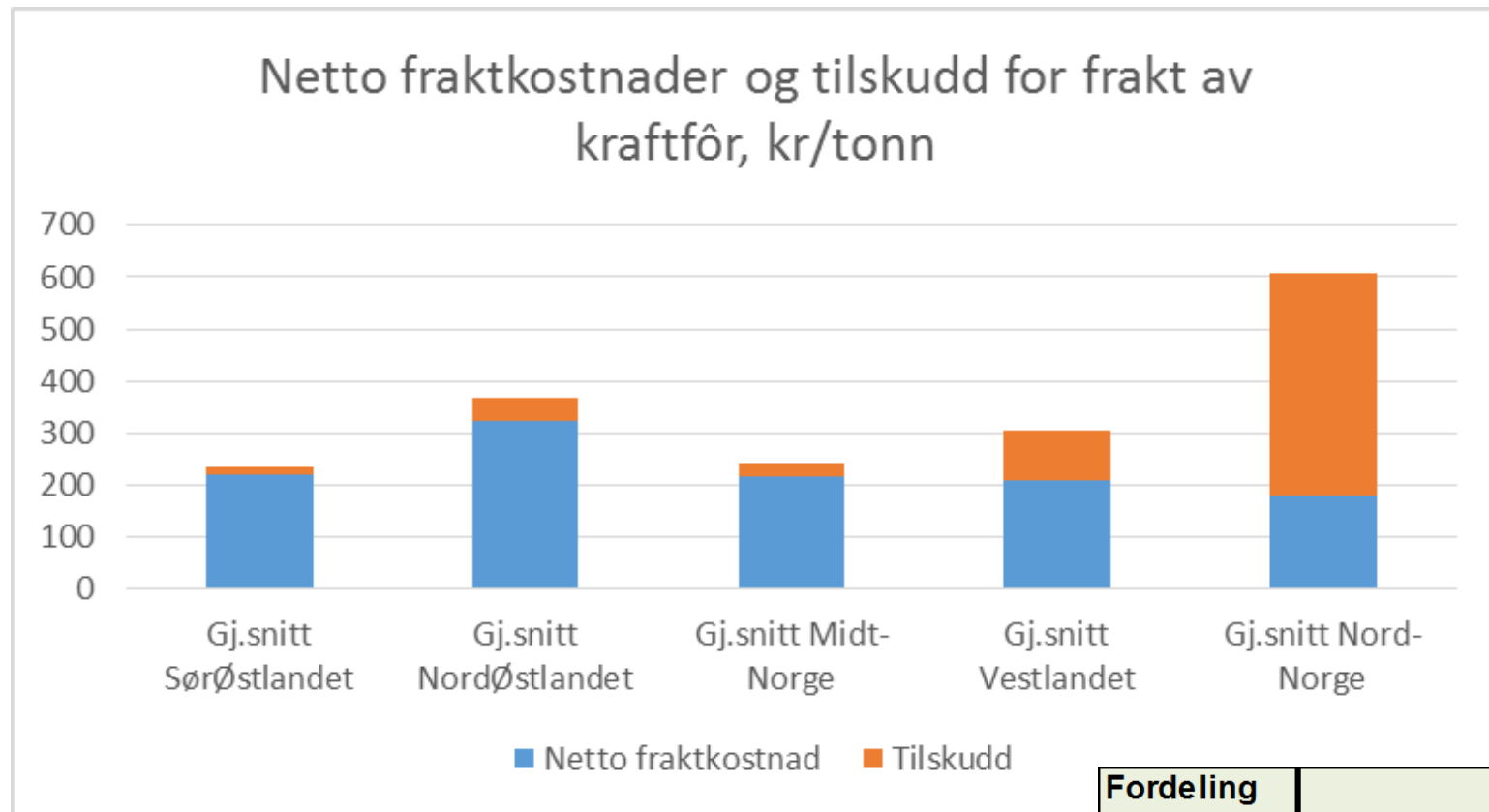
Kroner per tonn

Fraktordningene for korn og kraftfôr

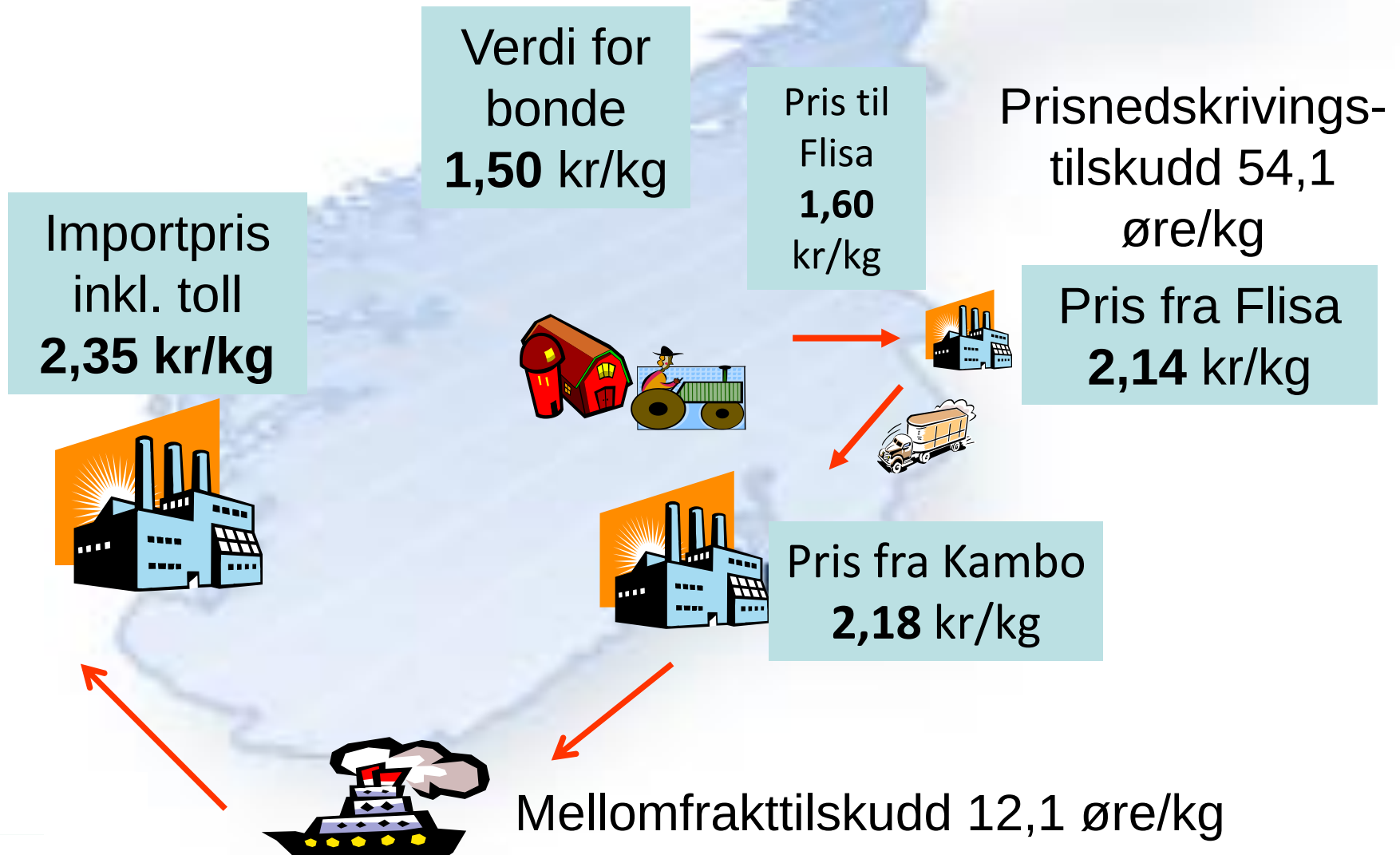
- Tilskudd til frakt av økologisk korn fra kornprodusent til mottaksanlegg
- Tilskudd til frakt av korn fra over- til underskuddsområdet
- Tilskudd til frakt av kraftfôrråvarer til Bergneset i Balsfjord
- Tilskudd til frakt av importert fôrkorn
- Tilskudd til frakt av kraftfôr

Fraktordningen for frakt av kraftfôr utjevner kostnadene

Fordeling av tilskudd	
Drøv	80 %
Svin	5 %
Fjørfe	15 %

Hva er verdien av kornet på gården i Solør – Odal dersom frakttilskudd og prisnedskrivning fjernes ???

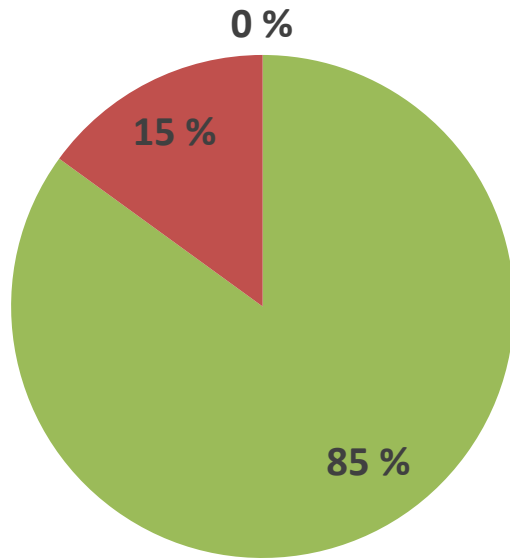
Hvorfor klarer vi ikke å bruke alt matkornet?

- Melet til bakerne må holde forutsigbar kvalitet
 - Krav til falltall: 250 sekunder
 - Krav til protein: 13,1 % (tilsvarer 13,8 % protein i kornet)
- Når mye av det norske kornet har lavt protein må møllene importere mye korn med høyt protein (14-15 %) for at melet skal kunne inneholde 13,1 %
- Hvorfor må melet ha denne kvaliteten?
 - For å kunne bake grovt brød som hever tilstrekkelig må glutenkvaliteten i melet/kornet være svært god.
 - Nordmenn spiser nesten bare grovt brød. **Derfor må norske bakere bruke sterkt mel!**

Møllene i Norge importerer korn med svært høy kvalitet for å kunne bruke mest mulig norsk matkorn

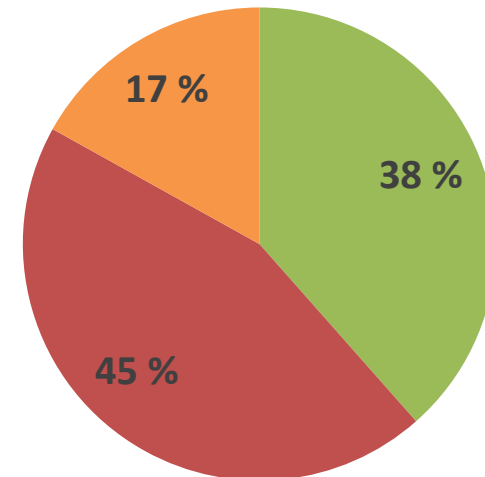
Fordeling av protein i matkorn i 2013-2015

IMPORT

Fordeling av protein i matkorn i 2013-2015

NORSK

- Høyprotein 14 - 15 %
- Moderat protein 12-14 %
- Lavprotein 11,5-12 %

Brød bakt på høsthvete, klasse 4

Levende opptatt av det

Kravene til norsk korn ikke lave

- **For at kornet skal holde basiskvalitet må det være feilfritt!**

- **Pristillegg på fôrkorn:**

- Høy hektolitervekt
- Protein (fôrhvete)
- Ekstra tørt korn

- **Pristrekk på fôrkorn:**

- Avvikende utseende, lukt og smak
- Mykologisk kvalitet
- Mykotoksiner
- Midd
- Rester av plantevernmidler
- Korn med forurensing av beiset korn
- Røykgasser
- Dårlig fysisk kvalitet
- Vanninnhold over 15 %
- Innblanding av andre arter
- Lagerskade
- Floghavre

Kvalitetsklasser og protein

Mathvete har prisdifferensiering etter innhold av protein. Dersom proteininnholdet er lavere enn 11,5 % avregnes hvete som förhvete.

Protein% basis tørrestoff	Sorter med sterk proteinkvalitet								Sorter med svak proteinkvalitet	
	kl 1 sterk		kl 2 sterk		kl 3 sterk		kl 4 sterk		kl 5 svak	
	Protein øre/kg	Kvalitet øre/kg	Protein øre/kg	Kvalitet øre/kg	Protein øre/kg	Kvalitet øre/kg	Protein øre/kg	Kvalitet øre/kg	Protein øre/kg	Kvalitet øre/kg
>13,5% (13,3)	13,86	10,00	13,86	10,00	10,78	-5,00	6,16	-5,00	0,00	0,00
13,0 (12,8-13,2)	10,78	10,00	10,78	10,00	7,70	-5,00	6,16	-5,00	0,00	0,00
12,5 (12,3-12,7)	6,16	10,00	6,16	10,00	3,08	-5,00	3,08	-5,00	0,00	0,00
12,0 (11,8-12,2)	0,00	10,00	0,00	10,00	0,00	-5,00	0,00	-5,00	0,00	0,00
11,5 (11,3-11,7)	-3,08	10,00	-3,08	10,00	-3,08	-5,00	-3,08	-5,00	0,00	0,00
11,0 (10,8-11,2)	Förpris		Förpris		Förpris		Förpris		Förpris	
10,5 (10,3-10,7)	Förpris		Förpris		Förpris		Förpris		Förpris	
10,0 (9,8-10,2)	Förpris		Förpris		Förpris		Förpris		Förpris	
<10 (<9,8)	Förpris		Förpris		Förpris		Förpris		Förpris	

Krav til hektolitervekt i matkorn

Kornets evne til å gi godt melutbytte reflekteres i krav til hektolitervekt. Minstekrav til hl-vekt for mathvete i klasse 1 og 2 er satt til 75 kg. Minstekrav til hl-vekt for klasse 3 og 4 er satt til 76 kg, og for svak hvete i klasse 5 der hovedsort er Finans vil minstekravet være 73 kg. For matrug er minstekravet satt til 69 kg.

Målt hektolitervekt korrigeres til basis vanninnhold 15 % vann før prisberegning.

MINSTEKRAV TIL HL-VEKT I MATKORN OG PRISTREKK ØRE/KG (%)							
Hvete mat						Rug mat	
Hl-vekt	Klasse 1 sterk	Klasse 2 sterk	Klasse 3 sterk	Klasse 4 sterk	Klasse 5 svak	Hl-vekt	
79 kg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	72 kg	0,00
78 kg	0	0	-9,24 (-3 %)	-9,24 (-3 %)	0,00	71 kg	-8,46 (-3 %)
77 kg	-9,24 (-3 %)	-9,24 (-3 %)	-18,48 (-6 %)	-18,48 (-6 %)	0,00	70 kg	-16,92 (-6 %)
76 kg	-18,48 (-6 %)	-18,48 (-6 %)	-24,64 (-8 %)	-24,64 (-8 %)	0,00	69 kg	-22,56 (-8 %)
75 kg	-24,64 (-8 %)	-24,64 (-8 %)	förkorn	förkorn	-9,24 (-3 %)	<68 kg	förkorn
74 kg	förkorn	förkorn	förkorn	förkorn	-18,48 (-6 %)		
73 kg	förkorn	förkorn	förkorn	förkorn	-24,64 (-8 %)		
72 kg	förkorn	förkorn	förkorn	förkorn	förkorn		

Takk for oppmerksomheten!